

2 ta' Ottubru, 1954

Imħallef :

Onor. Dr. W. Hardiog, B. Litt., LL.D.

Guido Saliba ne. et. versus Anthony Micallef

Libell — Kritika Letterarja — Ćitazzjoni — Dokumenti — Gurnal

Il-fatt li, f'każ tu' libell, ma tigix eżibita kopja tal-ġurnal li sħi gie stampat l-artikolu ukriminat, ma jidher id-diretti, dik il-kritiku, bħala li hija minnha fil-limiti, ma tagħha tħalli is-senjōnijiet tal-liggiex kriminali; imma jekk l-artikolista jitbiegħ-ghad minn dik il-kritiku, u jinsinwa li dik l-ġaqda qiegħedha iż-żon monopolju ta' awtur u produzzjonijiet, mhux għal raġunijiet onesti u ta' preġġu letterarju, imma għal ruġuniżiet dżonni ta' ta' interessa pekunejja, allura l-artikolu huwa libelluż.

Il-Qorti: — Rat ie-ċitazzjoni ki biha l-kwerelati gew akkużati talli fin-nunru ta' "The Bulletin" tat-28 ta' Frar, 1953, permezz ta' l-artikolu fil-hames facċċata ntitolat "More on the Rediffusion", miktub mill-kwerelat Karmenu Gruppetta u pubblikat mill-kwerelat Anthony Micallef, u minnu stampat il-Hamrun, u hemm u f'postijiet oħra ġirkolat, inguejew, fl-akħbar tliet xħur qabel il-kwerela, lill-kwerelanti, f'dawk il-postijiet:

Rat id-deċiżjoni tal-Qorti Krimali tal-Magistrati ta' Malta tal-11 ta' Mejju, 1954, li biha d-deċediet billi sabet liż-żeġ kwerelati fuq-tajja skond l-imputazzjoni mit-ġuha kontra tagħħom, u kkundannat lill-kwerelat Karmenu Gruppetta £5 multa u lill-kwerelat Anthony Micallef £2.10.0 multa, u ordnat li l-ispejjeż jidħallxi solidarjament mill-kwerelati; u fl-akħbar net, fuq talbu tal-kwerelanti proprio et nomine, ordnat lill-kwerelant Micallef li, mhux iż-żejj tħad mit-tieni hargħa tal-ġurnal "The Bulletin" minn minnu tħaddi in ġudikat din is-sentenza, jippublika estatt mill-istess sentenza, mingħajr il-ħlas;

Rat iż-żewġ sentenzi preliminari, dik ta' 1-4 ta' Lulju, 1953, li biha ġiet miēħuda l-eċċeazzjoni ta' l-irritwalitā taċ-ċi-tazzjoni opposta mill-kwerelati, u dik tal-21 ta' Settembru, 1953, li biha ġiet respinta l-eċċeazzjoni l-ohra tal-kwerelati li l-artikolu denunzjat mhux libelluż:

Rat ir-rikkors li bih il-kwerelati appellaw, tant niż-żewġ sentenzi preliminari ta' 1-4 ta' Lulju, 1953 u tal-21 ta' Settembru, 1953 rispettivament, kwantu mis-sentenza finali tal-11 ta' Mejju, 1954:

Trattat l-appell tal-kwerelat Micallef, peress li l-appell tal-kwerelat kieħor mar deżert (fol. 140);

Ikkunsidrat;

L-appell mis-sentenza preambula ta' 1-4 ta' Lulju, 1953, dwar l-irritwalitā taċ-ċi-tazzjoni ghax il-gurnal ma ġiex eż-żejt kontestwalment magħha, ma hux fondat; u din il-Qorti ssib sewwa r-raġunamenti tal-Qorti ta' l-Ewwel Grad, li huma in armonija mal-principji tal-proċess sommarju;

Ugwalement infondat hu l-appell mis-sentenza tal-21 ta' Settembru, 1953, dwar in-natura libellużha ta' l-artikolu. Kienku l-artikolista żammi ruħu fil-limiti li jikkritika l-ġudizzju artistiku jew letterarju tal-Malta Drama League u l-preġju tal-produzzjoni jippe' diretti minn dik il-Legue, allura ġerta-ment kritika tali, miżminna fil-limiti gusti, ma kienek, bl-ebda mod, taqa' taħbi is-sanzjoni tal-liggi jippe' kriminali. Iżda fl-ahħbar parti ta' l-artikolu lawtu tiegħi qal hekk: "I know that the Malta Drama League (or should it read "Clique") have a long-term contract with the Management, and are receiving for each theatrical broadcast from ten to eight pounds. What do you make of it? Are we going to tolerate this monopoly and such a low standard of performances?"

Meta wieħed jirrifletti fuq dawn il-kliem kontra l-ġisfond ta' l-artikolu kollu, ma jistax ma jidher għall-konklużjoni li għaliha gie l-Maġistrat deċ-ċident fl-ewwel istanza. Infatti, b'dawk il-kliem l-artikolista thiegħed minn kritika purament artistika, sija pure vivaċi, imma in sostanza insinwa illi l-Malta Drama League kienet qeqhdha żżomm monopolju ta' awturi u ta' produzzjoni jippe', mhux għar-raġunijiet onesti ta' preġju letterarju, imma għar-raġunijiet dżonnesti ta' interes

pekuñjarju. U l-ertikoliu evidentement ried li l-qarrej jinnota l-paragrafu ta' l-artikolu fejn saret din l-insinwazzjoni; għaliex, immedjaturment kif għamilha, zied il-kliem, diretti appuntu ghall-qarrej, "What do we make of it?", b'żieda ta' puntini wara din id-domanda; liema puntini qieshom iridu ifiesru li hemm aktar x'wieħed jgħid li qiegħed ma jghidx, imma qed jinnota lill-qarrej biex jaħsbu. Din it-taċċejja tədiżonnestà hija indubbjument ingurjużha;

Kwantu għas-sentenza finali, tal-11 ta' Mejju, 1954, li biha gie ritenu li l-kwerelati ma laħqux il-prova tal-verità tal-konvixju, l-eżami akkurat tal-fatti, perspikaċċement magħmul mill-Magistrat deċċident, verament iwassal għall-konklużjoni E din il-prova ma ntaħqetx:

Għalhekk tiddeċċidi;

Bil-11 tiegħid l-appell tal-kwerelat Micallef mit-tliet sentenzi fuq imsemmija, u tikkonferma l-istess sentenzi; bl-ispej-jeż kontra l-kwerelat:

Onorarju tad-difenguri 12a, għal-kull seduta.
